

Zonder insecten geen leven

door Gerda Bonninga, coördinator jeugdwerkgroepen IVN Alphen aan den Rijn

Het verdwijnen van de bijen bedreigt het hele mensdom, ons hele bestaan, want onze volledige voedselketen hangt af van insecten. De bestuiving door insecten is noodzakelijk voor de bevruchting van heel wat gewassen, verschillende soorten fruit en ook groenten. Minder insecten betekent minder bestuiving, minder vruchten én minder vruchtopbrengst. En het gevolg is voedselschaarste.

Buiten de in volken levende honingbij, bestaan er meer dan 300 soorten solitaire bijen, waarvan meer dan de helft op de rode lijst staan. Door de verstedelijking, de mooie strakke stadstuinen met de grote grijze tegels, het ontbreken van rieten daken en oude schuurtjes, kunnen de solitaire bijen zich amper voortplanten. Ze kunnen geen gaten meer vinden om hun eitjes in af te zetten en daarom kunnen wij hen helpen door het bouwen van insectenhotels.

Insectenhotels worden vooral gemaakt voor de solitaire bijen en wespen, maar natuurlijk leven er ook andere insecten in zo'n hotel. Zoals bijvoorbeeld pissebedden, lieveheersbeestjes en dag- en nachtvlinders.

De solitaire bij, maar ook de solitaire wesp, sleept voedsel in de vorm van stuifmeel (bijen) of prooien (wespen) om daar een van de eitjes op af te zetten naar het hotel.

Solitaire bijen en wespen leven, zoals de naam al zegt, alleen. Er zijn zowel mannetjes als vrouwtjes. Het mannetje is er alleen voor de bevruchting en daarna eindigt zijn leven. Een bevrucht vrouwtje maakt een nestplaats in hout of steen (zoals de behangersbij en de muurwesp), maar er bestaan ook soorten die een holletje in de grond maken (zandbij, graafwesp). Insectenhotels zijn er in alle vormen en maten te koop, maar het is nog veel leuker om er samen met de (klein)kinderen een te maken. Op internet zijn talloze voorbeelden en beschrijvingen te vinden. Bovendien is de nazomer en herfst een moment om materialen te verzamelen, dus ook een mooi moment om je insectenhotel te realiseren. Gebruik vooral materialen met holle stengels, zoals vlier, de gedroogde stengels van fluitekruid en de kleine berenklauw, bramen- en frambozenstengels, riet en bamboe, maar ook boerenjasmijn doet het goed.

Maar holle stengels alleen is niet voldoende. Zorg altijd voor een rommelhoekje in je tuin. En zorg ervoor dat er in de omgeving de juiste drachtplanten staan. Want zonder bloemen geen stuifmeel en elke soort bij heeft zijn eigen voorkeur voor specifieke planten om op te vliegen.

In Alphen aan den Rijn hebben de jeugdwerkgroepen van het IVN heel veel insectenhotelletjes gemaakt, maar ook een groot, hufterproof, hotel gerealiseerd. Niet alleen hebben zij de stad voorzien van duizenden hotelkamers, maar door alle media-aandacht hebben zij gezorgd voor heel veel kennisoverdracht. Bovendien is het insectenhotel een trekpleister voor de vele bezoekers.

bijenhotel

Handige en nuttige sites

Arie Koster is de specialist op dit gebied en heeft zelfs overzichten gemaakt welke bijen in jouw omgeving voorkomen:

www.bijehelpdesk.nl, www.denederlandsebijen.nl, www.drachtplanten.nl .

Zoek ook eens op internet op "bijenhotel maken" en je krijgt heel veel informatie te zien. Op onderstaande site staat bijvoorbeeld de uitleg over het maken van een insectenhotel met plastic buisjes.

<http://www.biologielessen.nl/jaarthema/hoofdmenu-jaar-van-de-bij/bijenlessen/les-6>

Dat ook eigen leden zich bezighouden met insectenhôtels blijkt uit onderstaande bijdragen.

Mijn dochter Marlies, die 10 jaar oud is, heeft een insectenhotel getimmerd. Ze heeft dit hotel dit voorjaar op de timmerclub gemaakt en bestaat uit bamboe stokjes bovenin, daaronder eikeltjes en daar weer onder een houtblok met geboorde gaten. Dit is een prefab kastje en moest dus alleen nog in elkaar worden gezet, ideaal voor kinderen dus!

Het kastje en het dak zijn van plywood en het blok met de gaatjes is vurenhout en voor de eikeltjes zit geplastificeerd gaas.

Het kastje hangt op ongeveer 2 meter hoog in de tuin en is op het zuiden gericht.

Helaas hebben we er nog geen bijtjes bij gezien maar wie weet komen die nog.

Marcel 't Mannetje

Insectenhotel

In Etten-Leur, waar wij op de camping staan is ook een insectenhotel geplaatst.

Deze is gemaakt van een rioolbuis met een doorsnee van ongeveer 80 cm.

De nestelplekken, hout en steen met gaatjes, zijn verwerkt in leem.

Er is ook een insectenhotel gemaakt op deze wijze waarin een nestkastje zit.

Jenny Verseveld

rioolbuis